

Geo

SUBSURFACE EXPERTISE

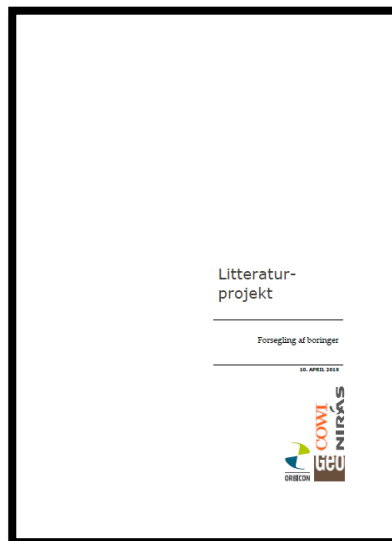
Utætte boringer – et problem vi skal gøre noget ved

Laboratorie- og feltforsøg

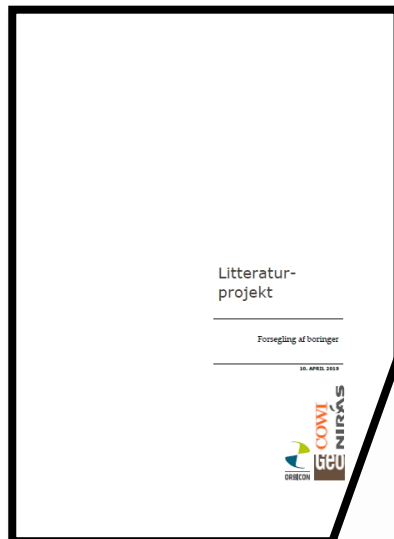
Jens Baumann
Fagteknisk chef
Geo

Produkter

Produkter

Laboratorie- og feltforsøg

Forsøg med pellets

Hydraulisk ledningsevne under realistiske forhold, hårdt og blødt vand, boremudder og saltvand, hvornår er der vand nok til opkvældning og tørrer pellets ud mv.

Forsøg med grout

Sammensætning og blanding, hydraulisk ledningsevne, overgange til andre materialer og spredning til formation, vedhæftning og varmeudvikling

Forsøg med pellets

- Tæthed af forsegling
- Vandtypens betydning
- Umættet zone. Opkvældning og udtørring
- Sløjfning af boringer med pellets

Forsegling med pellets

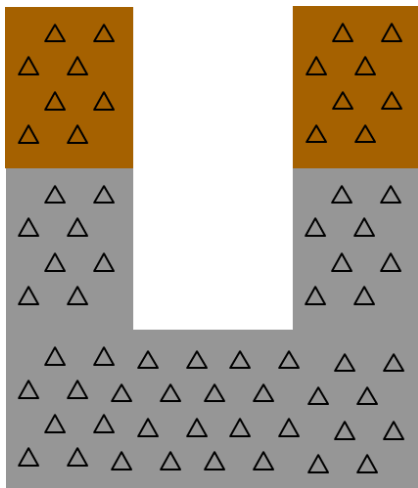
Måling af tæthed, densitet, vandindhold og styrke i en pelletsforsegling under realistiske forhold

HVORDAN

Forsøgning med pellets

Måling af tæthed, densitet, vandindhold og styrke i en pelletsforsegling under realistiske forhold

HVORDAN

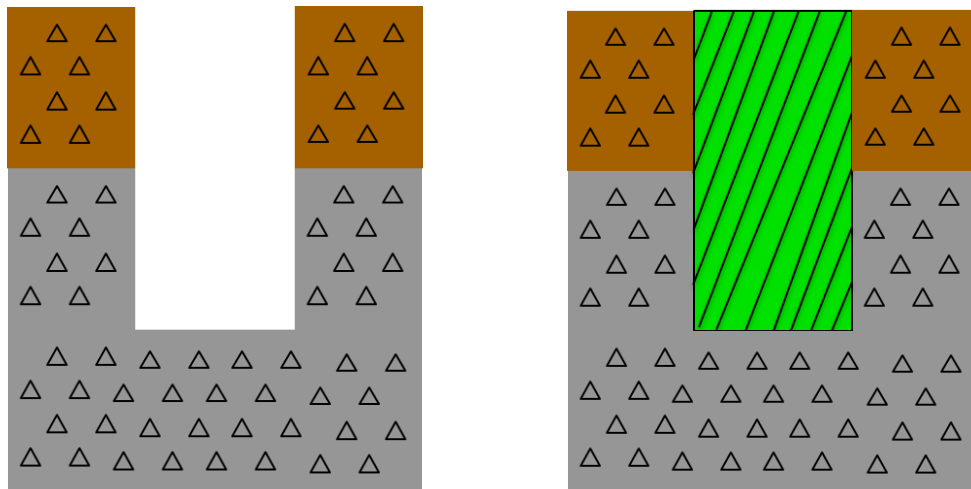

Forsegling med pellets

Måling af tæthed, densitet, vandindhold og styrke i en pelletsforsegling under realistiske forhold

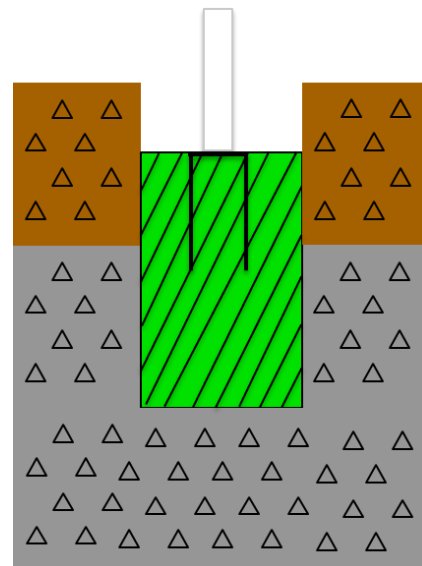
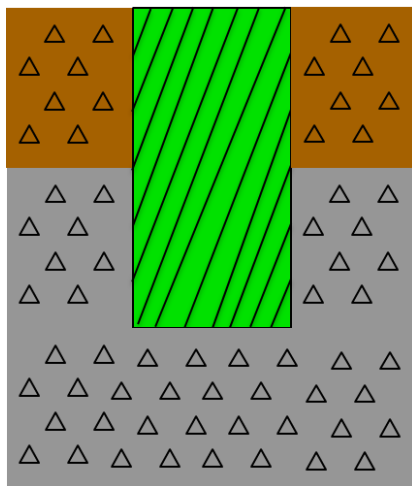
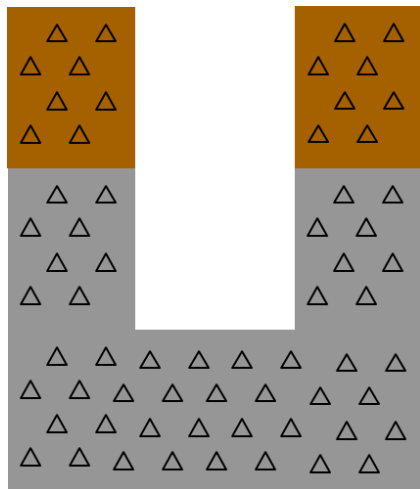
HVORDAN

Forsegling med pellets

Måling af tæthed, densitet, vandindhold og styrke i en pelletsforsegling under realistiske forhold

HVORDAN

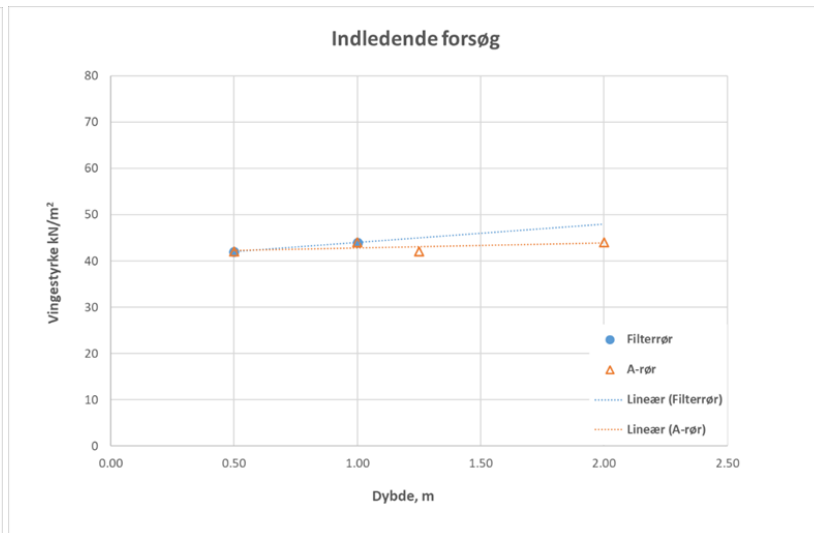
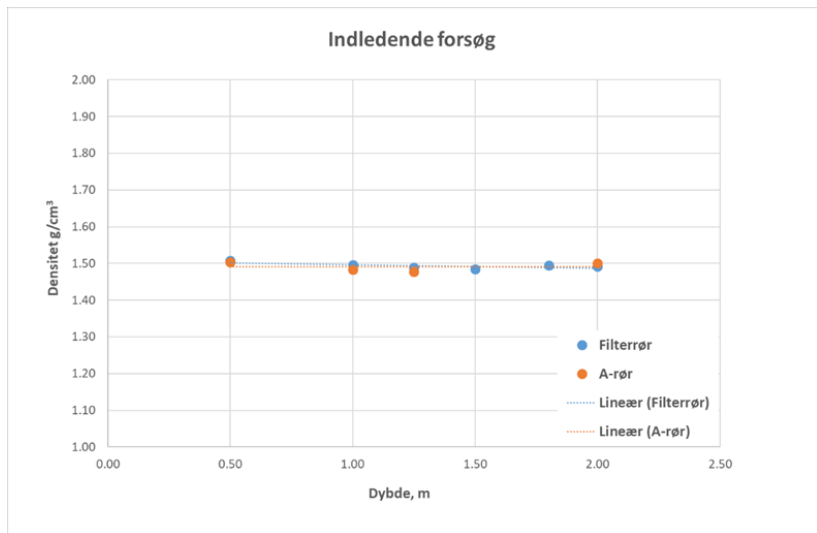

Test af prøvetagning

- Ø 165 mm slidserør fyldt med pellets
- Placeret i et tæt Ø225 mm vandfyldt rør
- Kvældningsperiode 1½ måned
- Pelletsfyldt filterrør skåret i 4 stykker
- Udtagning af intakte A-rørs prøver

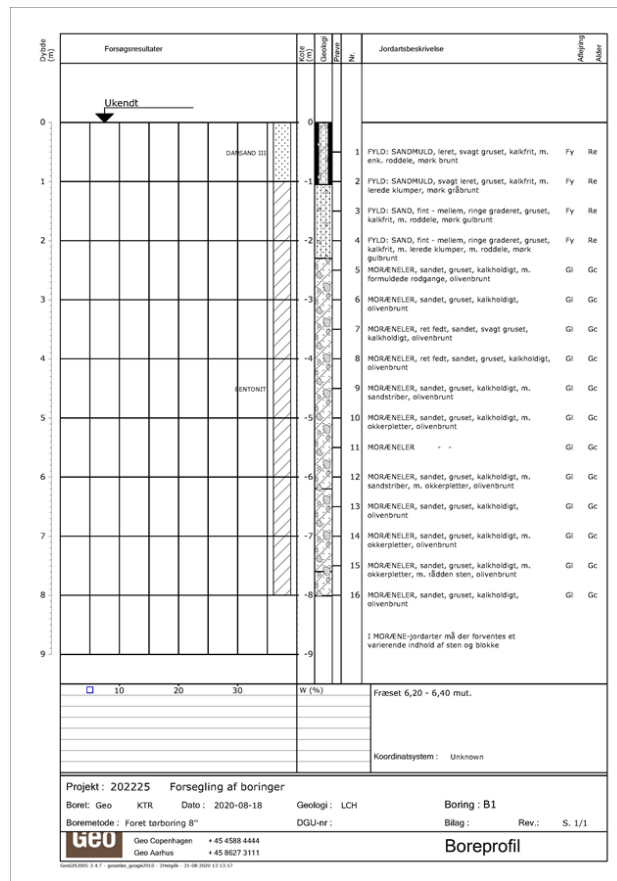

Sammenligning af densitet og vingestyrke

Pellets i boringer

- 3 boringer til 8m
- Fyld over moræneler
- GVS 5,6m u.terræn
- 3 typer pellets – 1 type pr. boring
- DantoplugSuper, Mikolit B og Mikolit 300
- Vente 2 måneder
- Udtaget 5 intakte prøver i hver boring (A-rør)
- Test af hydraulisk ledningsevne

Dantoplug Super i morænelersboring

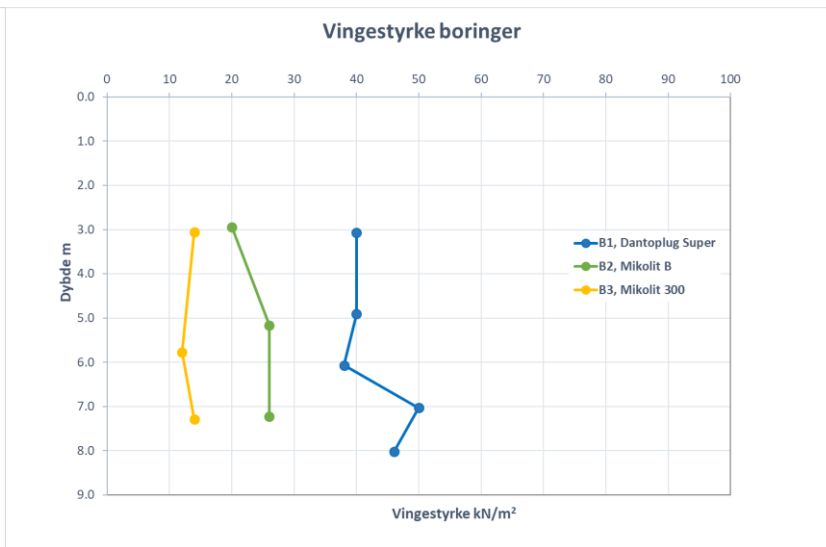
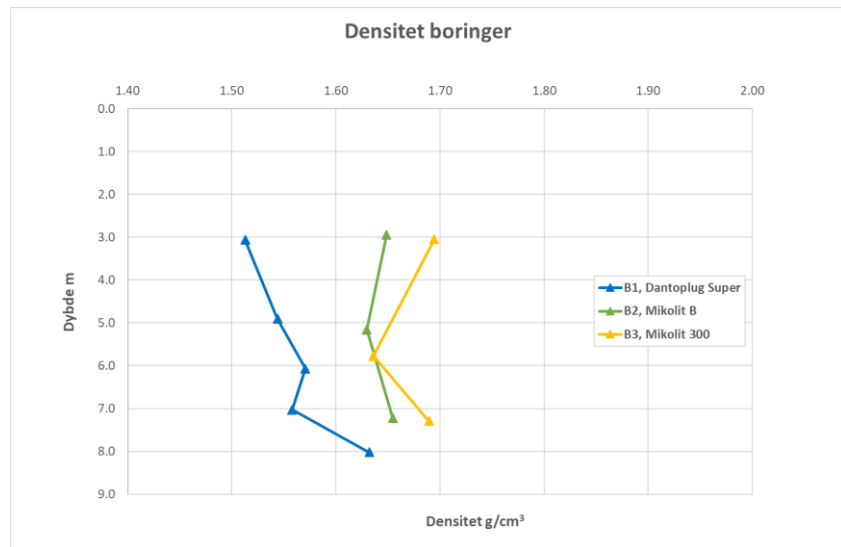

Over vandspejlet

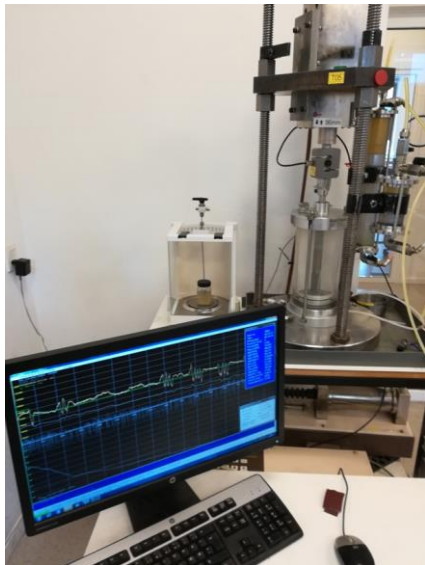
Under vandspejlet

Densitet og vingestyrke

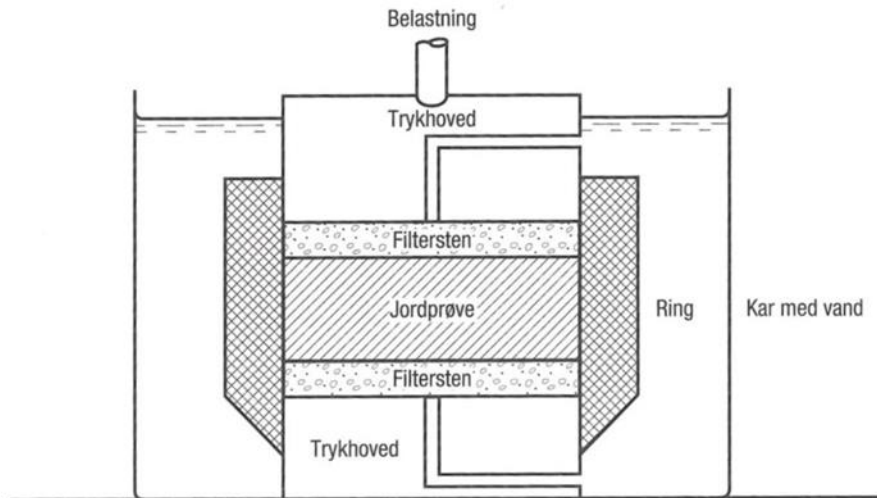

Hydraulisk ledningsevne – 2 metoder

Gennemstrømning

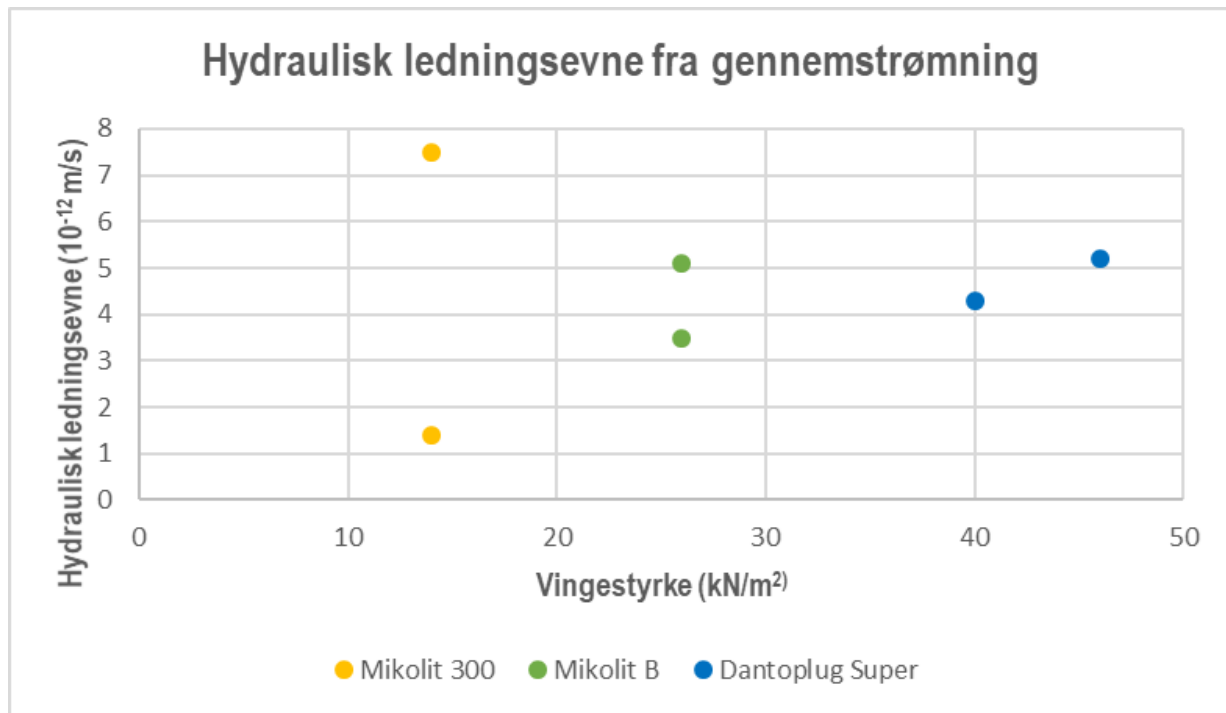

Svælforsøg

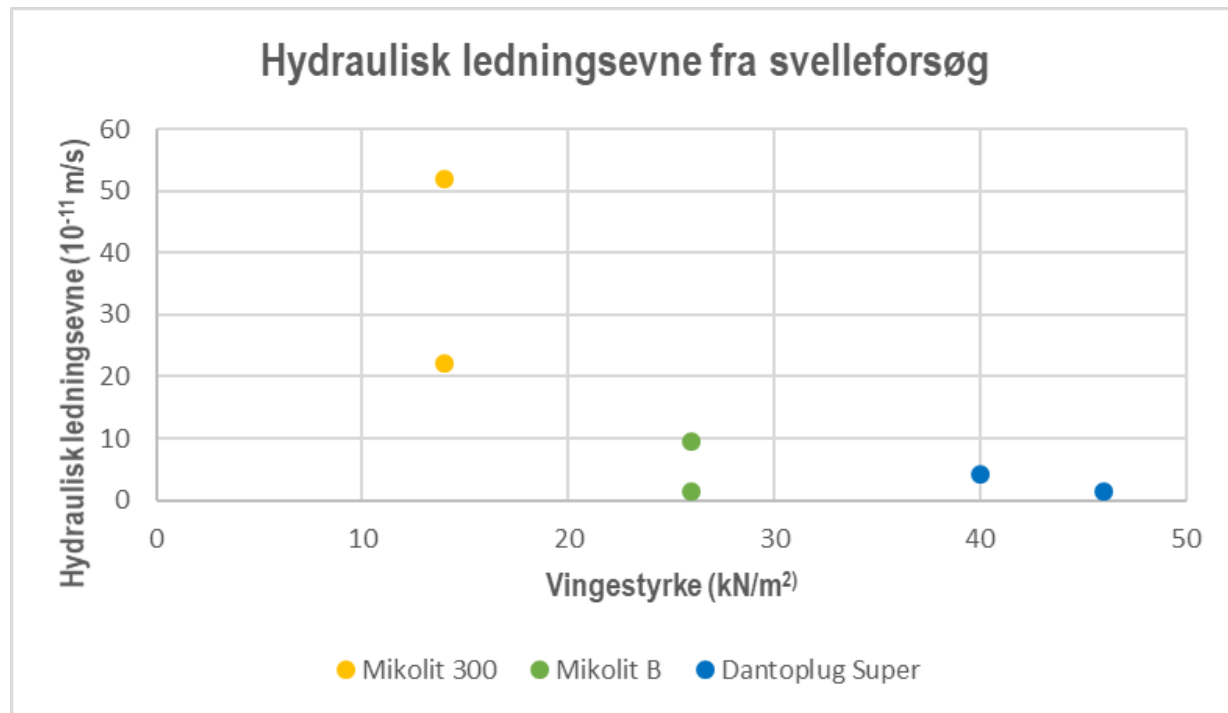

Gennemstrømning

Udledt fra svelleforsøg

Konklusion

- Hydraulisk ledningsevne bør måles ved svelleforsøg, ikke gennemstrømningsforsøg
- En høj vingestyrke er vigtig for forseglings svellekapacitet og modstand mod udvaskning
- Et højt svelletryk er vigtigt for forseglings selvhelende egenskab
- Alle tre typer pellets har en tilfredsstillende hydraulisk ledningsevne
- Dantoplug Super har den højeste vingestyrke
- Mikolit B og Dantoplug Super har den højeste svelletryk

Konklusion fortsat

Pelletstype	Hydraulisk ledningsevne, gennemstrømning	Hydraulisk ledningsevne, svelleforsøg	Vingestyrke	Svettetryk	Samlet
Dantoplug Super	2	3	3	3	11
Mikolit B	2	3	2	3	10
Mikolit 300	2	2	1	1	6

Vandtypens betydning

Forsøg med 3 typer pellets:

- Mikolit 300
- Mikolit B
- Dantoplug Super

4 vandtyper:

- Blødt vand (Hårdhed 4)
- Hårdt vand (Hårdhed 24)
- Saltvand (Salinitet 1,2 g/l)
- Boremudder

Vandtypens betydning

Forsøg med 3 typer pellets:

- Mikolit 300
- Mikolit B
- Dantoplug Super

4 vandtyper:

- Blødt vand (Hårdhed 4)
- Hårdt vand (Hårdhed 24)
- Saltvand (Salinitet 1,2 g/l)
- Boremudder

Blødt vand

Blødt vand

DantoplugSuper

Mikolit B

Mikolit 300

Hårdt vand

Hårdt vand

DantoplugSuper

Mikolit B

Mikolit 300

Boremudder

Boremudder

DantoplugSuper

Mikolit B

Mikolit 300

Saltvand

Saltvand

DantoplugSuper

Mikolit B

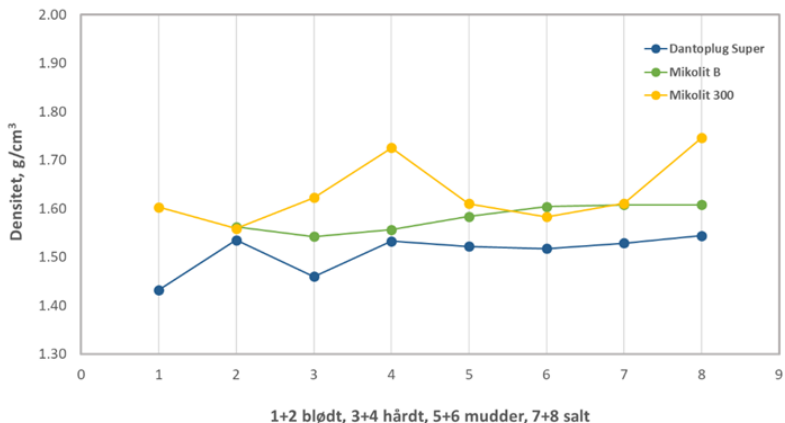

Mikolit 300

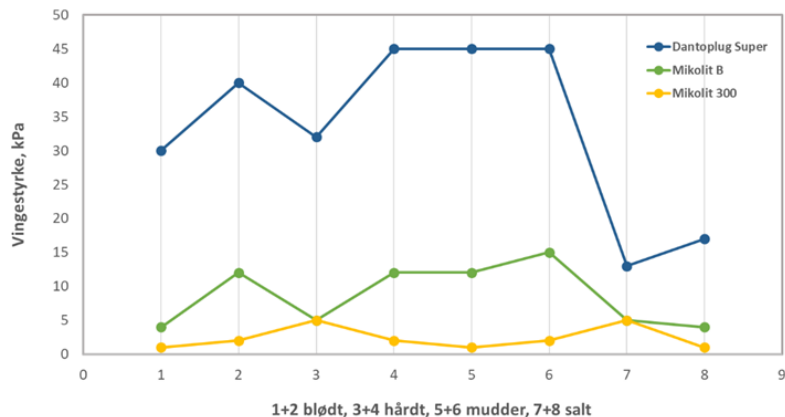

Densitet og vingestyrke

Densitet

Vingestyrke

Konklusion for vandtyper

Vandtype	Dantoplug Super	Mikolit B	Mikolit 300
Blødt vand	<1 % porer	Ingen synlige porer	1-3 % porer 1 mm store
Hårdt vand	Ingen synlige porer	Ingen synlige porer	1-2 % porer 1-2 mm store
Boremudder	<1 % porer	<1 % porer	1-3 % porer 0-2 mm store
Saltvand	1-5 % porer Inhomogen	1-3 % porer 1-5 mm store Grynet struktur	30-40 % porer Inhomogen, pelletsstruktur tydelig. Pellets er kvædet på ydernsiden, men ikke i indeni

Konklusion for vandtyper

	Blødt vand	Hårdt vand	Boremudder	Saltvand
Dantoplug Super	3	3	3	-
Mikolit B	2	2	2	-
Mikolit 300	1	1	1	-

Signatur: 1 -3 egnetheds karakter, - uegnet

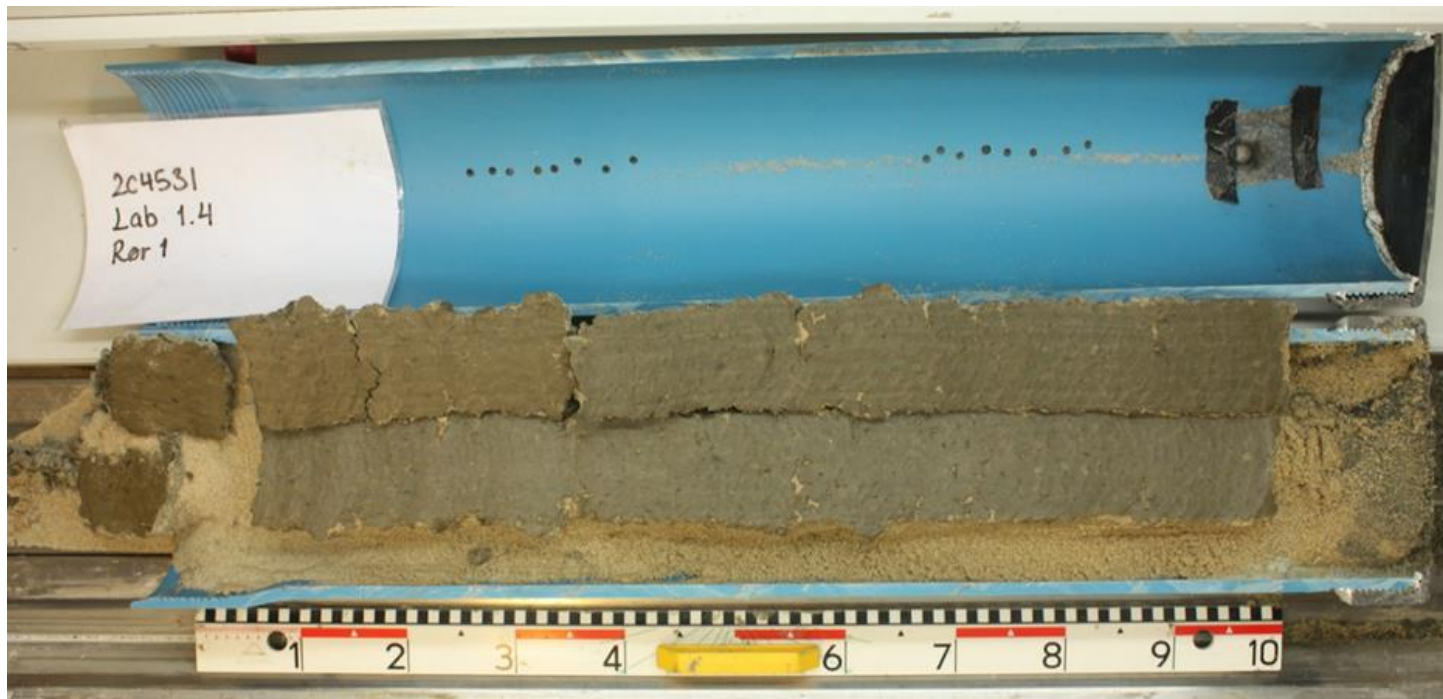
Pellets i umættet zone

Udtagning af prøver til vandindhold

Opskæring efter 3 mdr./5 mdr. - regn

Opskæring efter 3 mdr./5 mdr.

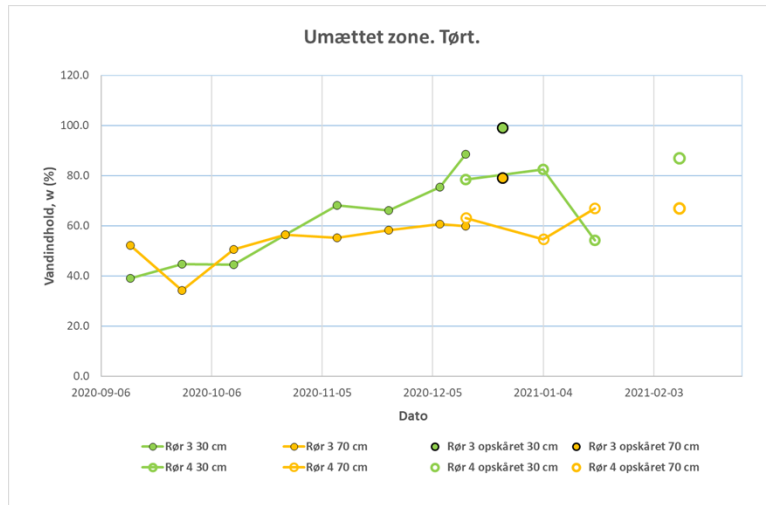
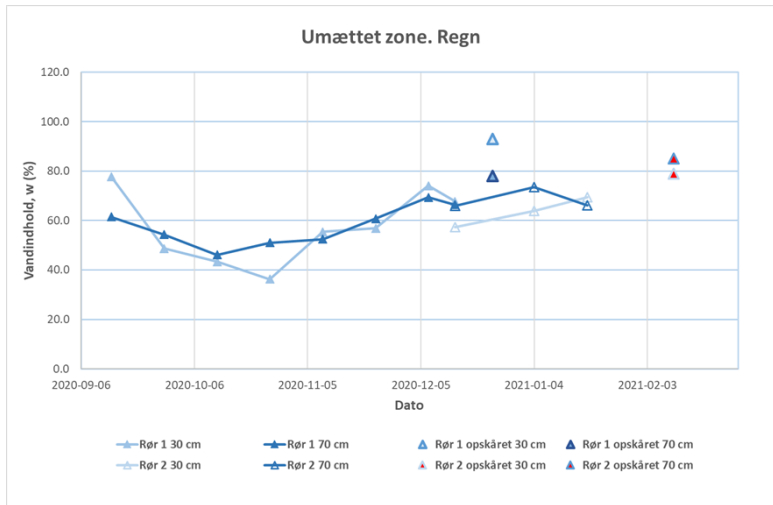

Regn

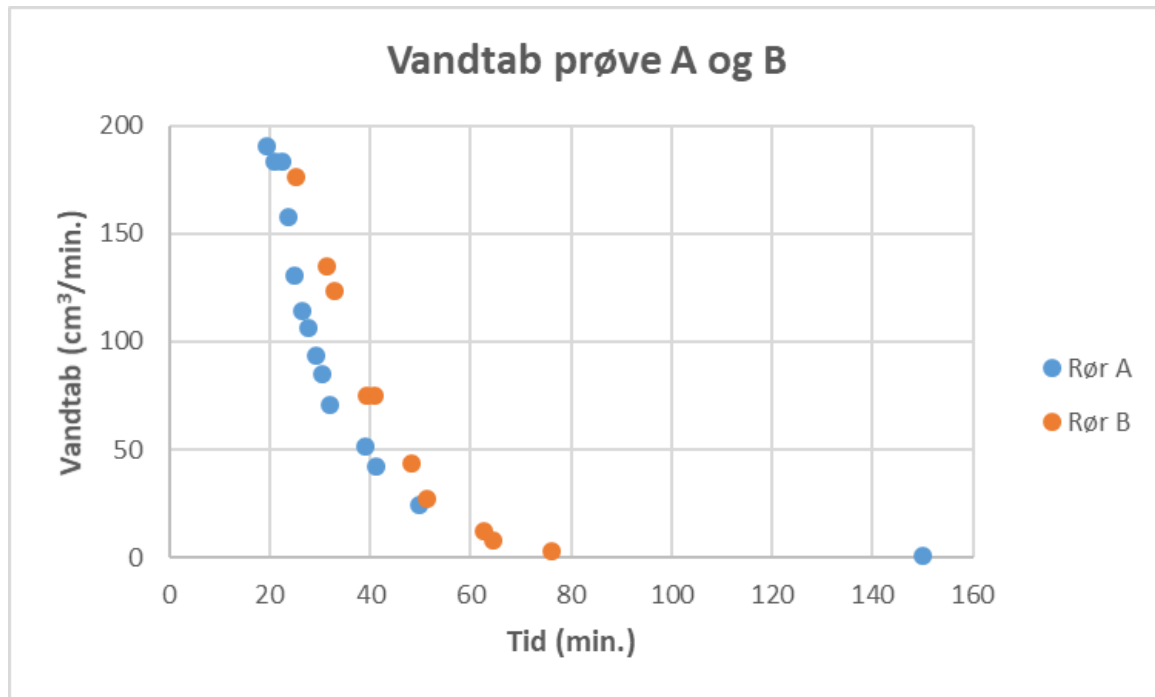

Tørke

Udvikling i vandindhold

Opkvældning ved gennemstrømning

Opkvældede prøver ved gennemstrømning

Konklusion vedr. umættet zone

- En pelletsforsegling kan etableres i umættet zone, såfremt det er muligt at holde de installerede pellets under vand under etableringen, eller ved at gennemstrømme med en lille vandmængde i 15-20 min.
- En pelletsforsegling kvælder da op til en homogen struktur med et vandindhold, som ligger lidt i underkanten af hvad der opnås med fuld tilgang til vand
- En pelletsforsegling, der er opkvældet, tørrer ikke ud selv ved langvarig tørke
- Tilsyneladende sker der en yderligere opfugtning af en pelletsforsegling når der kommer regn efter en tør periode

Sløjfning af boringer med pellets

Dantoplug Super

Mikolit B

Mikolit 300

Konklusion sløjfning

- Rimelig homogen opkvældning for alle tre typer
- dog har Mikolit 300 hårdere småpartier omgivet af blødere zoner
- Kvælder op som i forsøg med hårdt vand
- Ingen forskel på om "tåen" har stået i vand eller ikke
- Styrkeudvikling knapt så markant som ved fuld vandtilgang

Forsøg med grout

- Sammensætning, blanding og pumpning
- Tæthed af groutforsegling
- Overgange mellem grout, pellets og filtersand
- Spredning af grout til formation
- Pejling af groutoverflade under udstøbning
- Vedhæftning til forerør
- Varmeudvikling i grout

Sammensætning og blanding af grout

Blandeudstyr

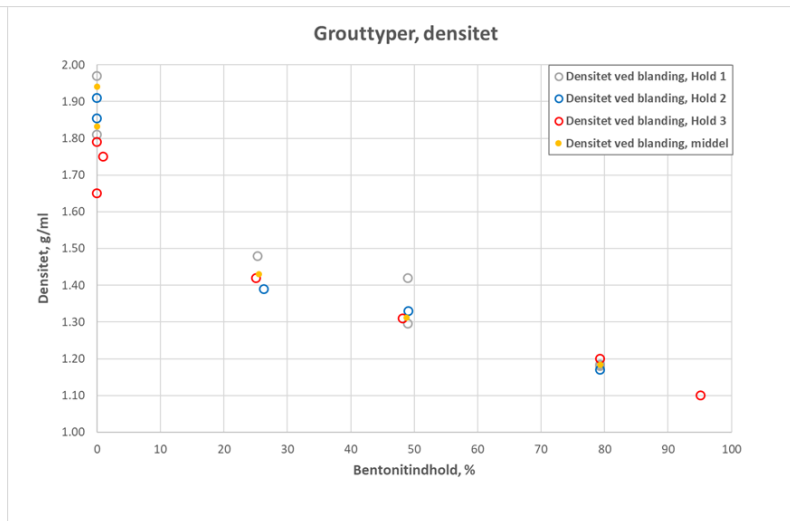
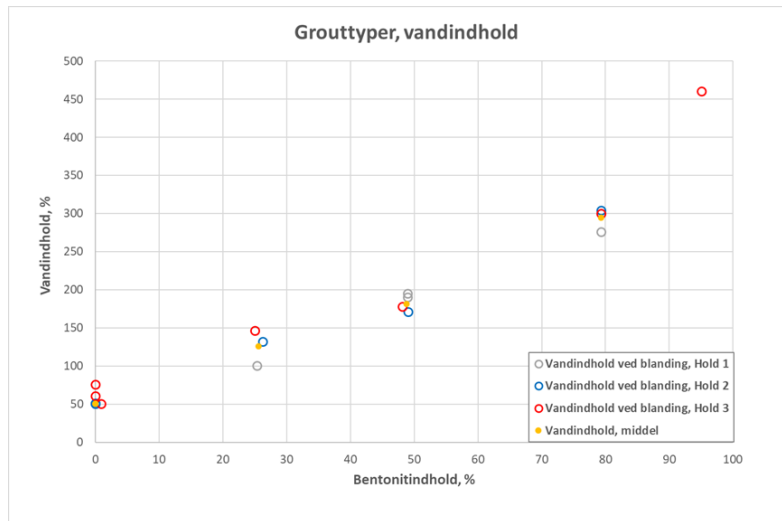

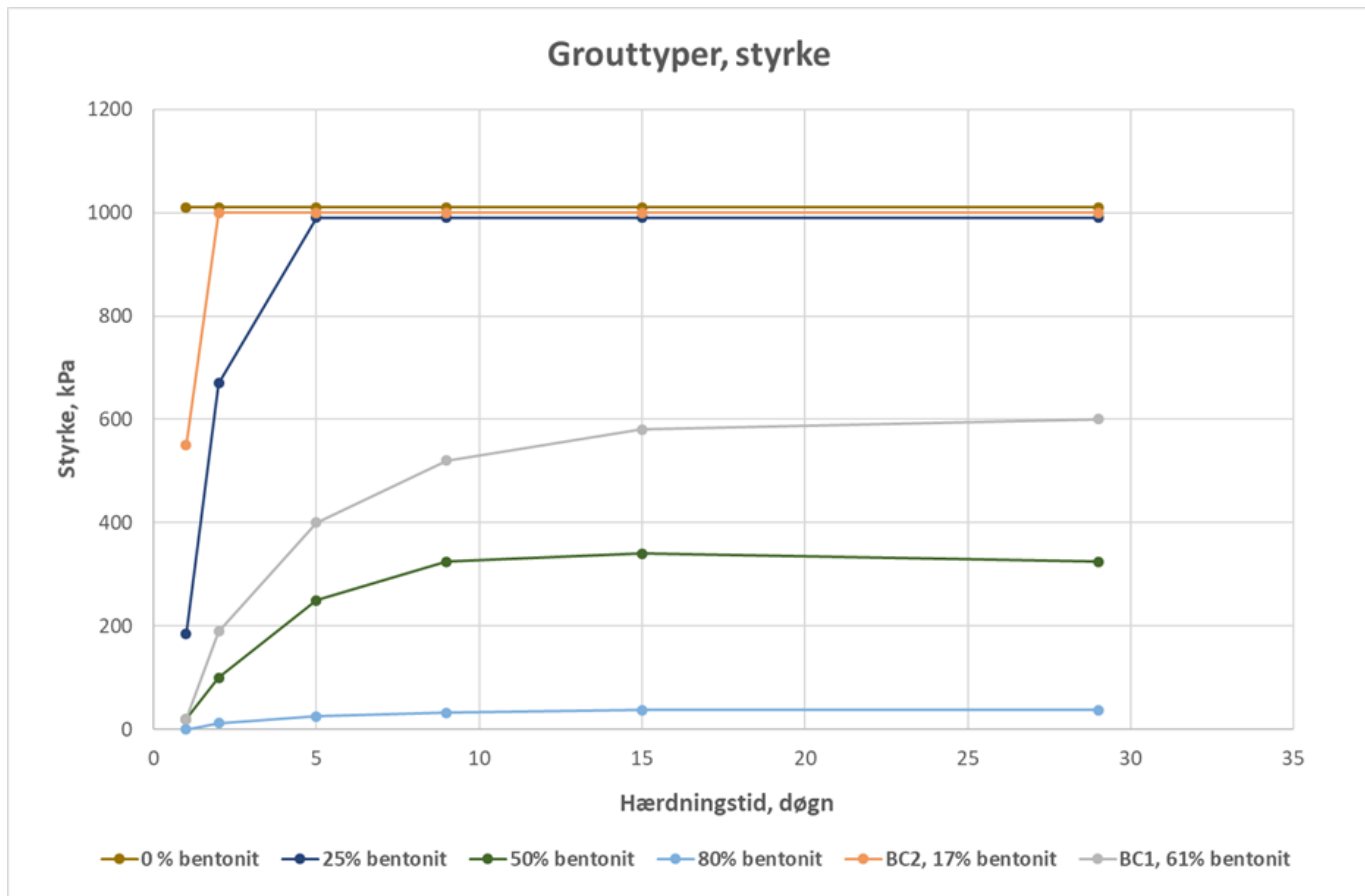
Grouttyper, 100 liter færdigblanding

Nr	Navn	Bentonit	Cement	Sand	Vand
		kg	kg	kg	kg
G1	Ren cement	0,0	122,0	0,0	61,0
G2	Ren cement og sand	0,0	97,0	48,5	48,5
G3	75 % cement, 25 % bentonit	15,5	46,6	0,0	80,9
G4	50 % cement, 50 % bentonit	24,2	24,2	0,0	82,6
G5	20 % cement, 80 % bentonit	23,2	6,1	0,0	88,8
BC 1	39 % cement, 61 % bentonit	60			80
BC 2	83 % cement, 17% bentonit	100			60

G1 – G5 er baseret på rapidcement og DantoCon Seal N. BC 1 og BC 2 er Roteks færdigblandinger som er baseret på standardcement og CSR cementstabil bentonit

Vandindhold og densitet af nyblandet grout

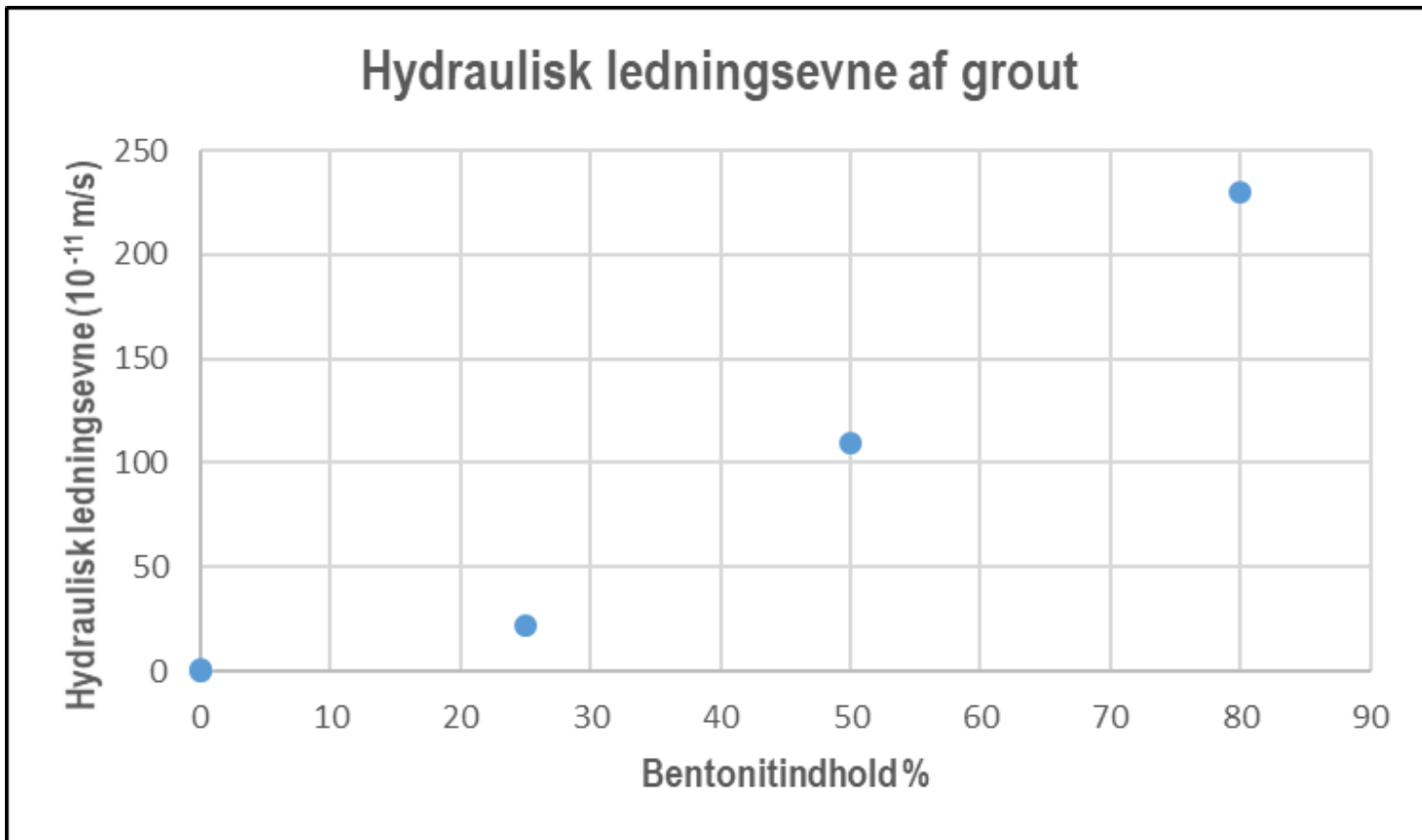

Konklusion for grouttyper

- Blandemåden har ingen betydning
- Densiteten falder drastisk med stigende bentonitindhold
- De cementrige blandinger opnår meget hurtigt høje styrker
- Blandingerne med 50 % og 80 % bentonit samt BC1 forbliver fleksible i længere tid

Hydraulisk ledningsevne af grout

	Grout type	Hydraulisk ledningsevne m/s
G1	Ren cement	$0,2-1,3 \times 10^{-11}$
G2	Ren cement og sand	$0,1-0,4 \times 10^{-11}$
G3	25% bentonit og 75% cement	$14-29 \times 10^{-11}$
G4	50% bentonit og 50% cement	$10 -210 \times 10^{-11}$
G5	80% bentonit og 20% cement	230×10^{-11}

Konklusion hydraulisk ledningsevne

- Rent cement (G1) og cement og sand(G2) har en hydraulisk ledningsevne som de bedste pellets
- For grout med tilsat bentonit stiger ledningsevnen med bentonitindholdet
- Skyldes formentlig at cement og bentonit konkurrerer om vandet, så bentonitten ikke kvælder op og cementens hærdningsproces ikke forløber korrekt
- Kunne formentlig have været undgået ved vandlagring af prøveemnerne
- Forventer at alle de afprøvede grouttyper har en ledningsevne som ren cement

Overgange mellem grout, sand og pellets

- Nedtrængen af grout i filtersand
- Nedtrængen af filtersand i grout
- Nedtrængen af grout i pellets
- Nedtrængen af pellets i grout
- Tab af grout til formationen

Mellem sand med grout direkte over

Groft sand med grout direkte over

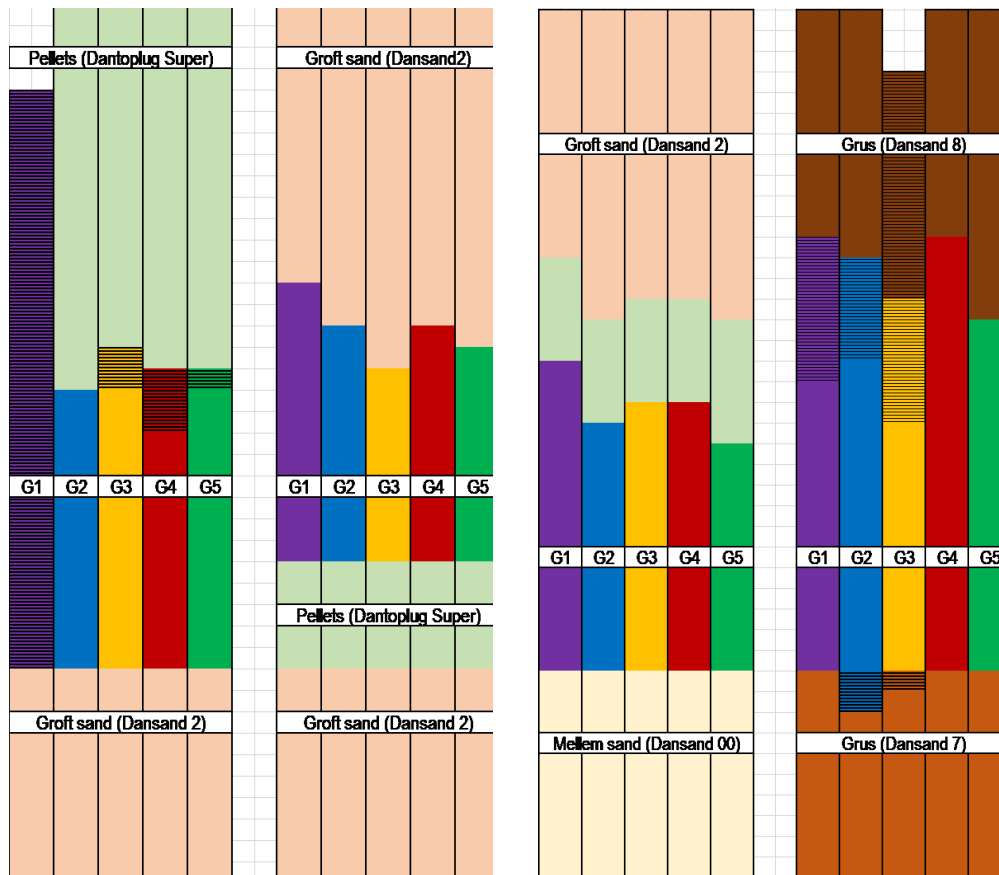

Grus med grout direkte over

Oversigt

Konklusion

- Ingen nedtrængen af grout i filterkastning af mellem og groft filtersand
- Begrænset nedtrængen af grout i filterkastning af grus
- Begrænset tab af grout til formation – selv i groft sand og grus
- Der sker nogen nedsynkning af grus i nystøbt grout
- Der sker nogen nedsynkning af pellets i nystøbt grout, men ikke et problem
- Der sker ingen blanding af sand over pellets
- Der sker ingen blanding af grout over pellets

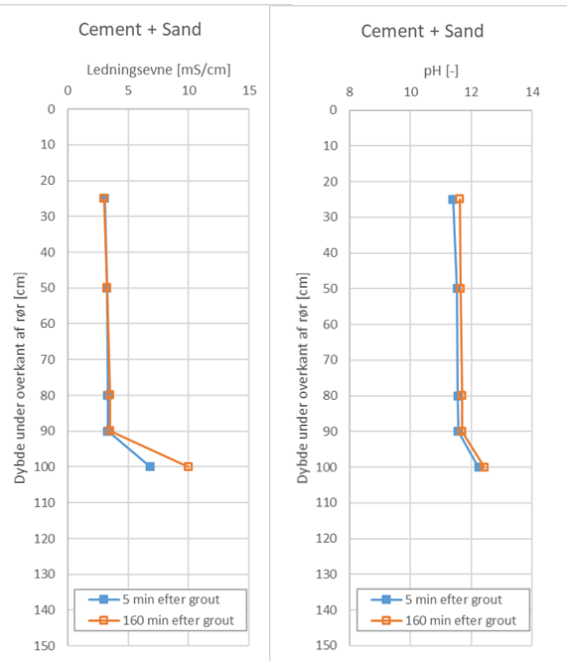
Konklusion fortsat

- Det anbefales for en sikkerheds skyld at etablere et lag fint filtersand og et lag pellets over en filterkastning inden der støbes med grout
- Det er muligt at forsegle med pellets direkte over en grout og umiddelbart efter udstøbningen af grout
- Det er muligt at etablere en filtersætning umiddelbart efter udstøbningen af grout, såfremt der etableres en kort forsegling med pellets mellem grout og filtergrus - **MÅSKE**

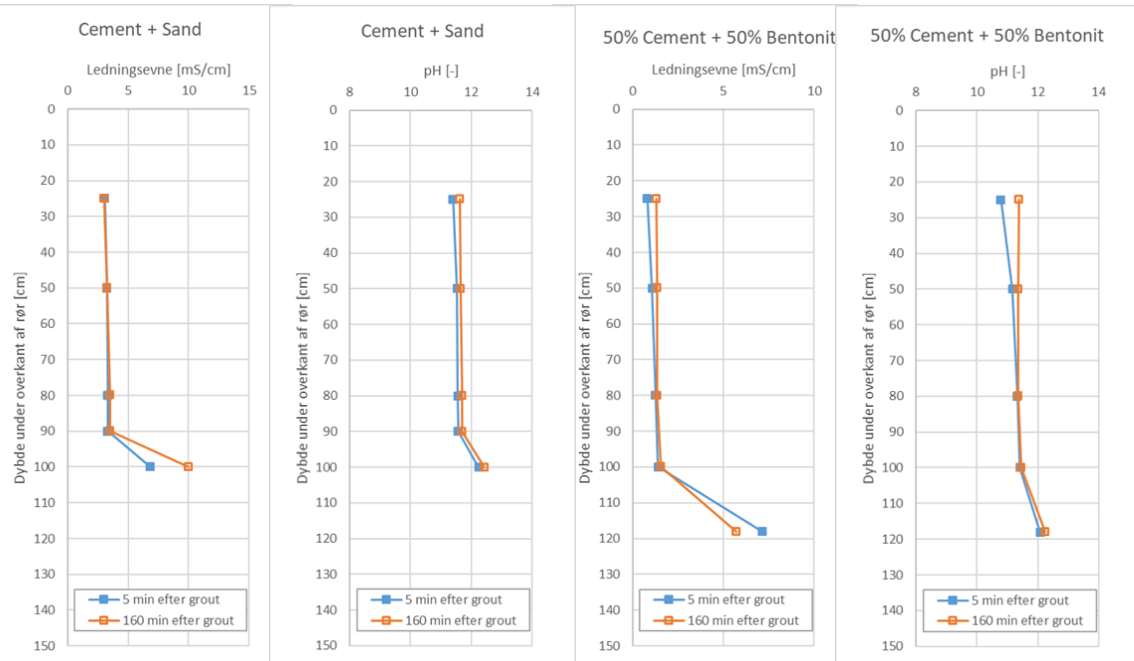
Pejling af groutoverflade

Pejling af groutoverflade

Pejling af groutoverflade

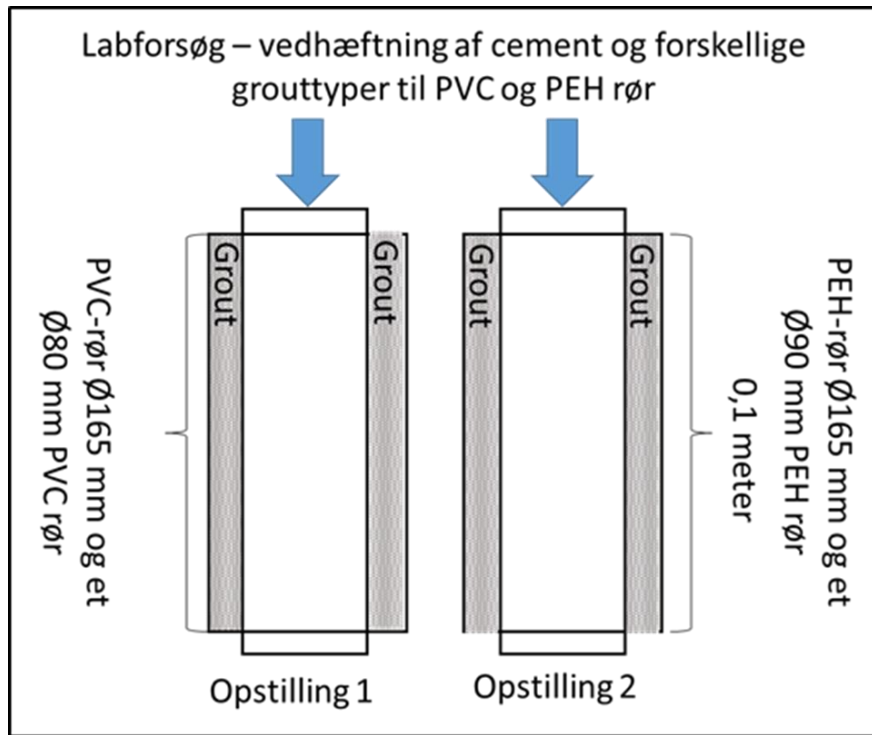

Konklusion

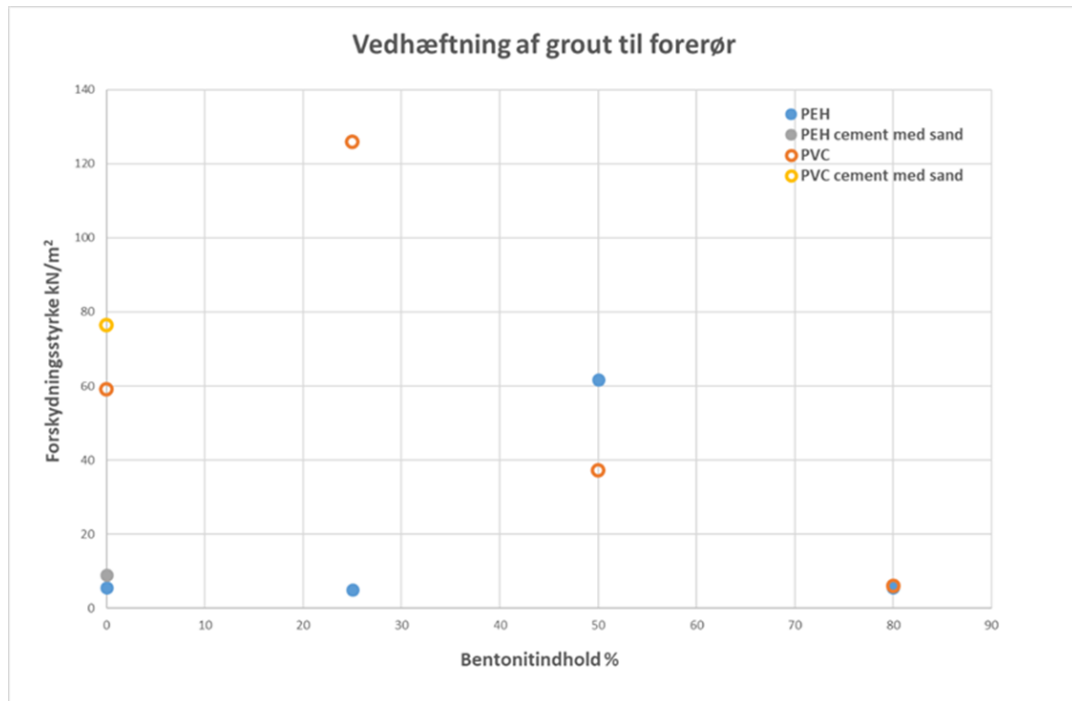
- Ledningsevnesonden giver et markant udslag når den når groutoverfladen
- Der kan også hældes en sjat pellets oven i grouten, så overfladen kan pejles med et almindeligt bundlod

Vedhæftning af grout til forerør

Vedhæftning af grout til forerør

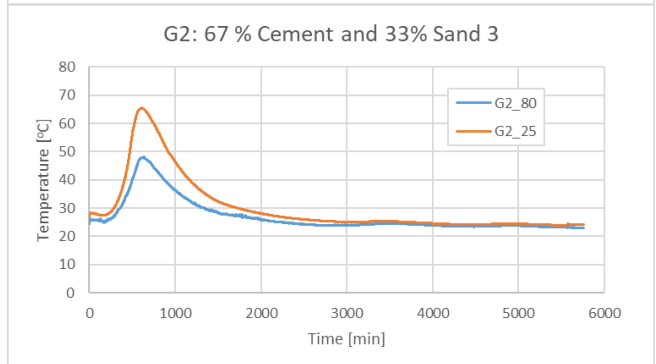
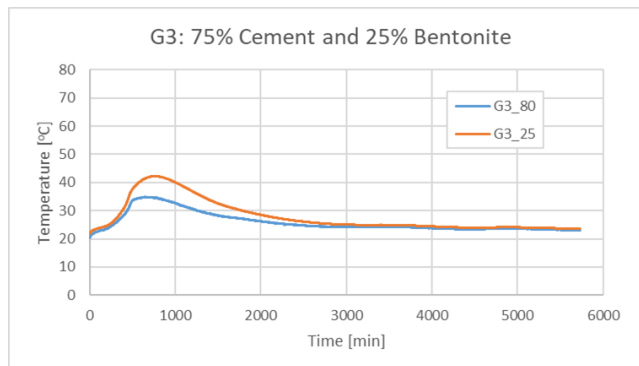
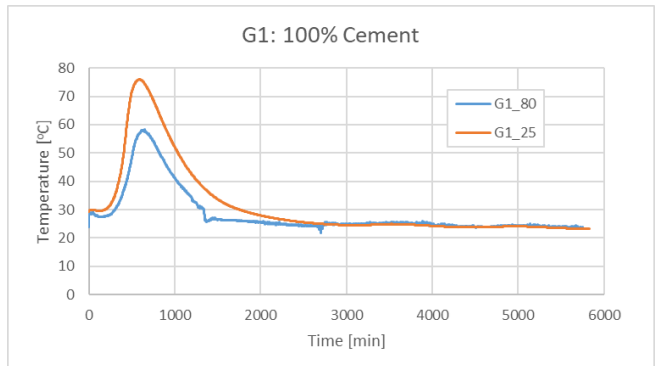
Konklusion

- Vedhæftningen af grout til PVC er væsentligt større end til PEH
- Eneste undtagelse er grouten med 50 % bentonit
- Vedhæftningen af grout med 80 % bentonit er dog lav for både PVC og PEH
- Der er ikke set sprækker mellem rør og grout eller i grouten generelt

Varmeudvikling i grout

Varmeudvikling i grout

Dimensioner og facts:

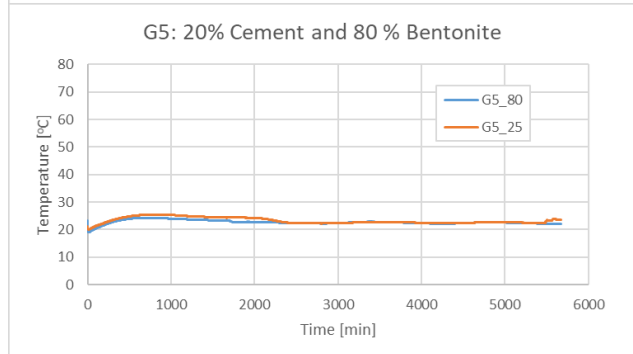
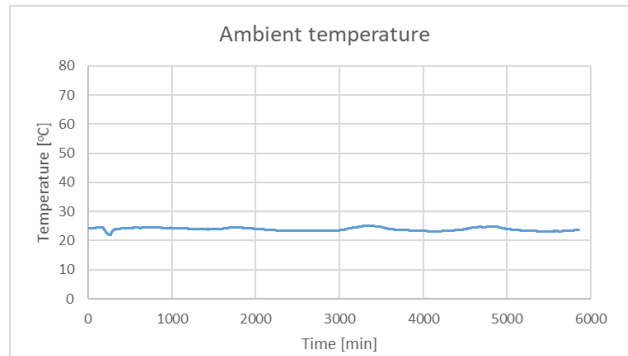
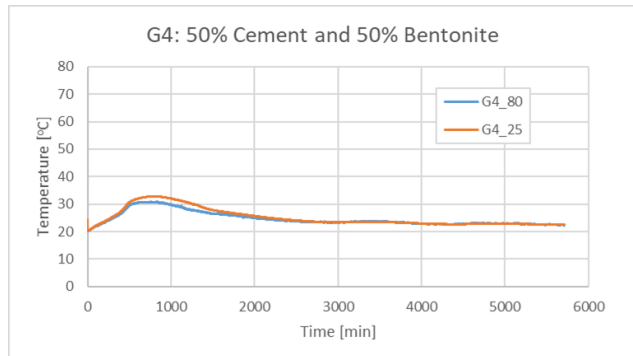
"Højde" af grout: 40 cm
Vand på top: 5 cm

Indre diameter af yderrør: 15 cm
Ydre diameter af lille inderrør: 2.5 cm
Ydre diameter af stort inderrør: 8.0 cm

Temperaturføler:
25 cm over bund på yderside af inderrør

Ingen synlige deformationer af rør.

Varmeudvikling i grout

Dimensioner og facts:

"Højde" af grout: 40 cm
Vand på top: 5 cm

Indre diameter af yderrør: 15 cm
Ydre diameter af lille inderrør: 2.5 cm
Ydre diameter af stort inderrør: 8.0 cm

Temperaturføler:
25 cm over bund på yderside af inderrør

Ingen synlige deformationer af rør.

Konklusion

- Markant temperaturstigning i ren cement og den tykke forsegling (76 grader)
- Stigende sand- og bentonitindhold mindsker temperaturstigningen
- Temperaturstigningen topper efter ca. 12 timer
- Forsøgene er sammenlignelige, men ikke repræsentative for en boring, hvor der er jord omkring og oftest vand i forerøret, hvilket leder varmen bort
- Undgå tykke forseglinger (>100 mm) over grundvandsspejlet

Tak for opmærksomheden

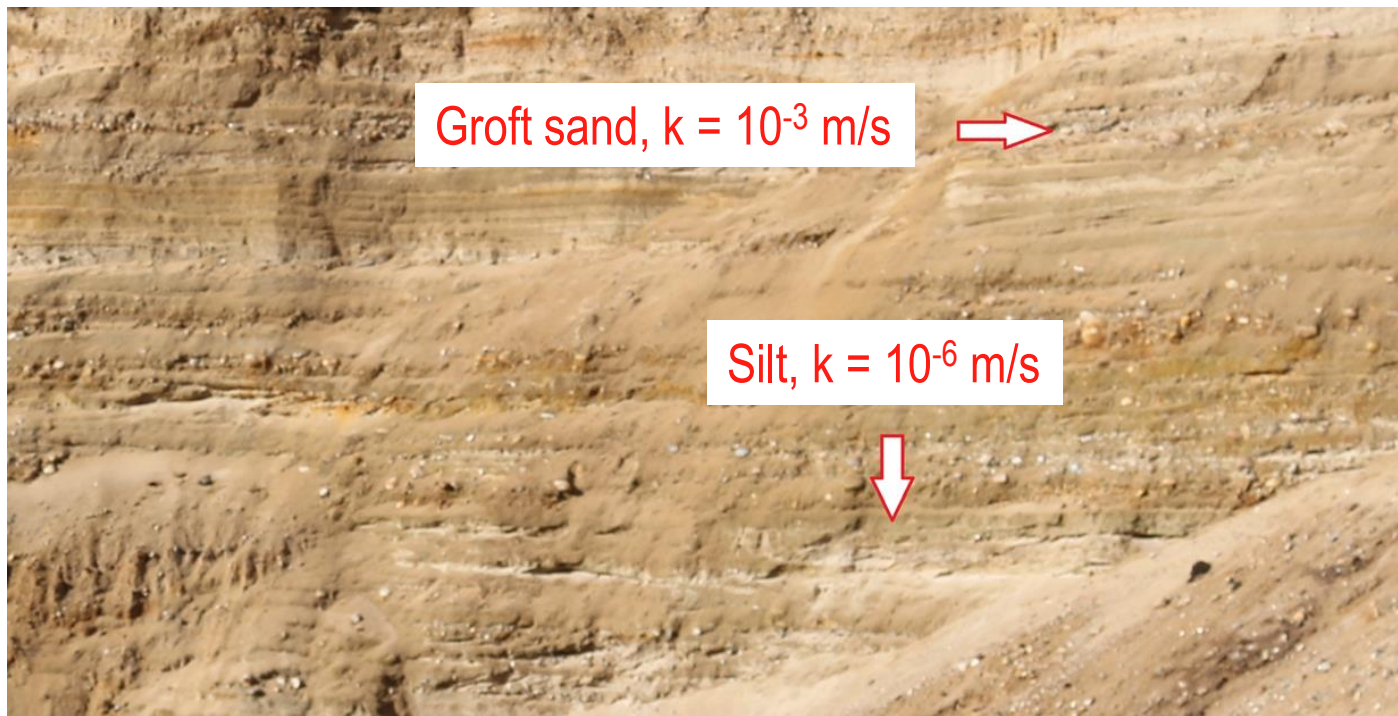
Hvorfor forsegling i sand

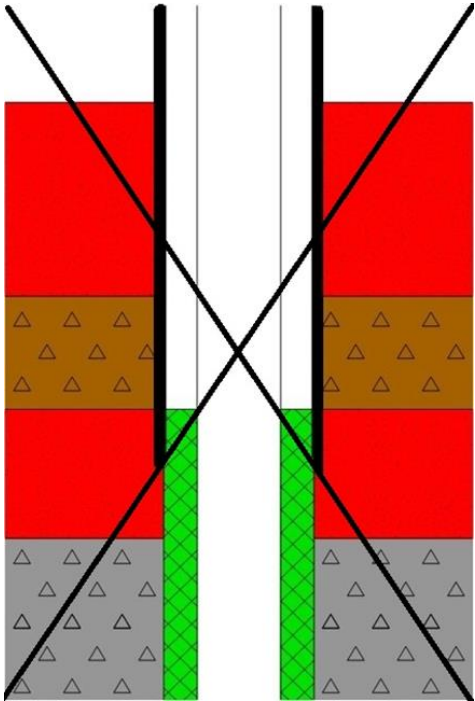
Hvorfor forsegling i sand

Hvorfor forsegling i sand

Ikke pellets i vandmættet sand

Ikke pellets i vandmættet sand

